

**Oromgohlar
mavsumga
shaymi?**

3 - betda

**Kelajakka
«Kamalak» bilan**

4 - betda

**Raketangiz
bo'lishini
istaysizmi?**

5 - betda

**«To'maris ona»
va
«Oltin beshik»**

6 - betda

TONG YULDUZI

Ona yurti — oltin beshigi

O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlari gazetasi

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

**2007-yil
28-may – 3-iyun
N:22
(66615)**

1-iyun — Xalqaro bolalarni himoya qilish kuni

HAR ONING O'TSIN SHODON, YAYRAB O'SGIN, BOLAJON!

Bolalik yillarini qo'msamagan, uni sog'inmagan inson yo'q. Zero, bolalik eng beg'ubor palla. Shirintoy bolajon! Senga hammaning havasi keladi. Seni turli oqim-u xavf-xatardan, begona ko'z-u notinch kunlardan Vatanning himoya qiladi. Mehribon volidang erta-yu kech qo'li duoda. Seni ofatlardan asrashni Ollohdan so'raydi. Dono ustozing ham ta'til kunlarida sog'-omon dam olib, ona maktabing quchog'iga qaytishingni istaydi... Ko'rdingmi, Sening himoyaching ko'p: Vatanning, onang, ustozing. Sen ham ular ishonchini oqla. O'zingni o'zing ham himoya qil. Jangari filmlar ongingni zaharlashidan o'zingni asra. Uyali telefonlar asabingni buzishidan o'zingni saqla. Qo'pol so'zlar aytib, sinfdoshlaringni ranjitishdan, ularning dashnomlaridan ozorlanishdan o'zingni tiy.

Senga havasim keladi, bolajon, bugun yurti Seni himoya qilsa, ertaga Sen uning himoyachisiga aylanasan. Akademik shoirimiz G'afur G'ulom yozganidek:

*A'lo mamlakatning a'lo farzandi,
Bilib qo'yki, seni Vatan kutadi.*

GULYUZ

SPORTCHI QIZLAR BELLASHDI

Poytaxtimizning muhtasham O'zbekiston Davlat tennis korti kechagina sinxronchi qizlar bilan to'ldi.

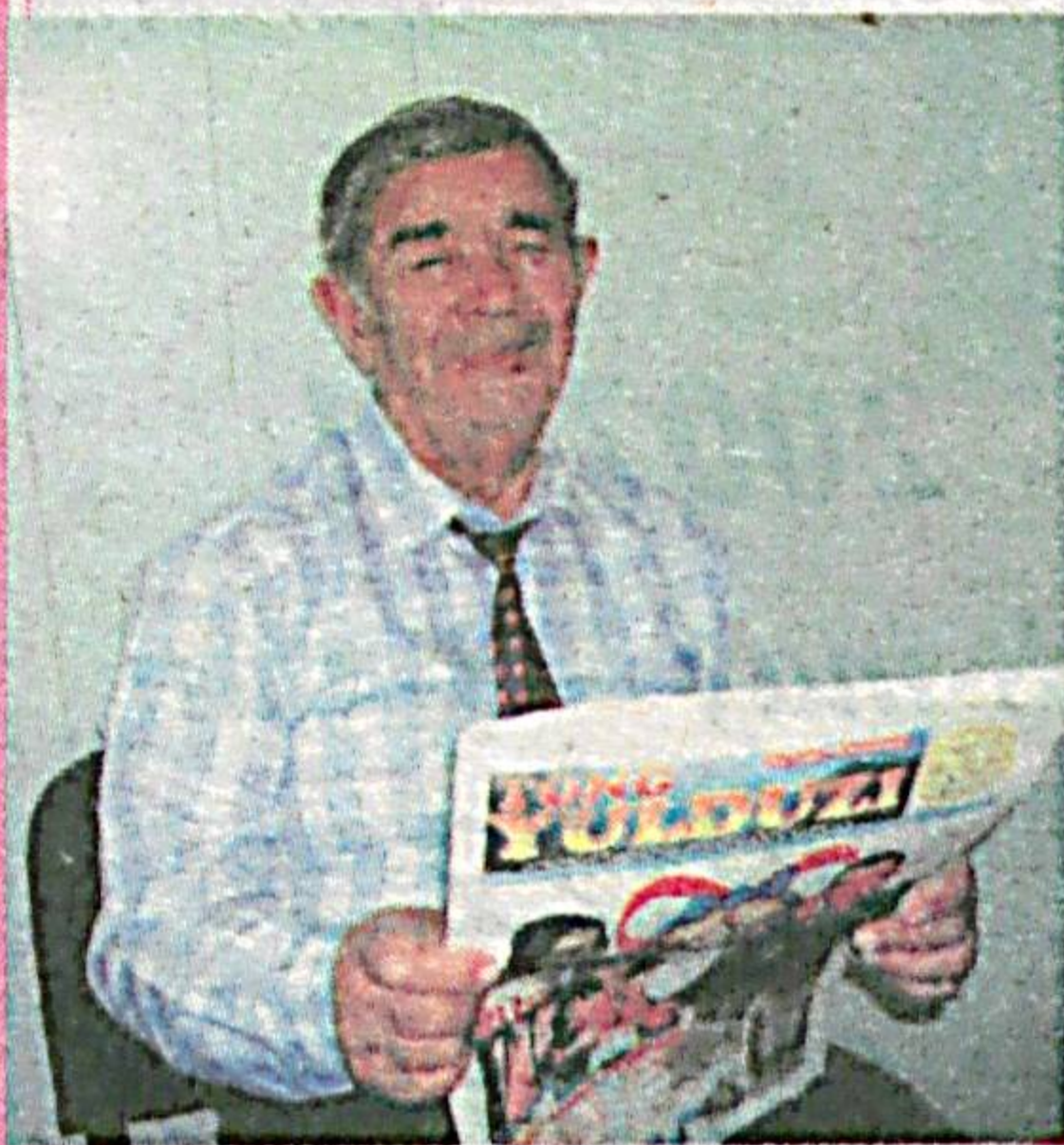
Bir-biridan zavqli, ko'zni quvnatadigan suv raqslarida Andijon, Farg'ona, Namangan viloyati hamda Toshkent shahri ishtirokchilari peshqadamlilikni qo'ldan berishmadi.

Qashqadaryo va Toshkent viloyatidan yosh sportchilarning ishtirok etmaganini hisobga olmaganda, tadbir hayajonli o'tdi.

Mazkur tadbir Madaniyat va sport ishlari vazirligi hamda O'zbekiston Xotin-qizlar qo'mitasi tashabbusi bilan o'tkazildi. G'oliblarga esdalik diplomlari va qimmatbaho sovg'alar ulashildi.

Ma'mura MADRAHIMOVA

Qutlov

BAYRAMINGIZ
MUBORAK, AZIZ
BOLAJONLAR!

Xudoyberdi TO'XTABOYEV, O'zbekiston xalq yozuvchisi:

– Bizning mustaqil Respublikamizda bolalar tarbiyasiga bevosita hurmatli yurtboshimizning o'zi alohida e'tibor qaratmoqda. Bolalarning himoyasi shuning uchun ham mamlakatimizda keng miqyosda yo'lga qo'yilgan.

Yaratilgan keng imkoniyatlardan unumli foydalanib, ma'naviyati butun, ruhi sog'lom, jismonan baquvvat farzandlar bo'lib yetishishingizga tilakdoshman.

Manzura TO'YCHIYEVA, O'zbekiston Respublikasi Xotin-qizlar qo'mitasi bosh mutaxassisi:

– Davlat dasturlarida belgilangan asosiy vazifalardan biri onalik va bolalikni muhofaza qilish, xotin-qizlar, o'smir-yoshlar va bolalar salomatligini mustahkamlash asosiy vazifa qilib olingan.

Respublikamiz aholisining 40 foizini bolalar tashkil qiladi. Kelajagimiz vorislari bo'lmish bolajonlarimiz bayramini ko'ngilli o'tkazish maqsadida joylarda qator tadbirlar uyushtirilyapti.

Qadri bolajonlar, bizning barcha harakatlarimiz Siz uchun, Sizning salomatligingiz, Sizning kelajagingiz uchundir. Baxtimizga hamisha sog' va omon bo'ling!

Nurislom TO'XLIYEV, «O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi» Davlat ilmiy nashriyoti direktori, professor:

– O'zbek xalqini bolajon deyishadi. Darhaqiqat, barcha yaxshi narsalarni bolajonlarimizga ilinamiz.

Bizning nashriyotimiz ham bu borada ayrim ishlarni amalga oshirib kelmoqda. Jumladan, «Bolalar ensiklopediyasi»ning yangi uchinchi nashri yaqinda bosmadan chiqdi. «Mening birinchi ensiklopediyam» turkumidan to'rtta: «O'simliklar dunyosi», «Hayvonot dunyosi», «Texnika olami» va «Koinot» kitoblari yaratildi.

Kitoblarga do'st bo'lib, olim va olima bo'ling!

Dilfuza SHOMALIKOVA, «Sog'lom avlod» gazetasining Bosh muharriri:

– Elimning har bir bolasi bolalikning betakror quvonchlariga oshno bo'lib kamol topsin.

Yurt qudratini jahon uzra tarannum etguvchi iqtidor egalarining tolei baland, elda aziz bo'lsin!

«Vatan ichra mo'jaz Vatanim» insholar tanloviga

ZOMIN

Zomin tumani Jizzax viloyatiga qarashli bo'lib, tarixi juda qadimga borib taqaladi va u haqida ko'p gapirish mumkin.

Zomin qadimiy shahar bo'lib, Sarsanda, Susanda, Sobza kabi nomlar bilan atalgan. Biroq, bu nomlar qachon va kim tomonidan qo'yilgani noma'lum. Arab geografik olimlari Xavqal, Muqaddasiylarning X asrdagi ma'lumotlariga ko'ra, Zomin arablar Turonni istilo qilmasdan ilgari ham bo'lgan va Movaraunnahrning Samarqand, Buxoro, Shosh va Farg'ona kabi yirik shaharlarni bir-biri bilan bog'lab turuvchi katta shahar hisoblangan. Zomin XIV-XV asrlarda Temur va temuriylarga, XVI-XVIII asrlarda Buxoro xonligiga bo'ysungan.

XIX asrning ikkinchi yarmida O'rta Osiyo rus qo'shinlari tomonidan istilo qilingach, Rusiyaga qo'shib olindi.

Bu yurt dan ot changitib Iskandar Zulqarnayn, arab istilochilari Chingizxon va Rusiya lashkarlari bosqini o'tdi. Butun O'rta Osiyo va Turon zaminidagi kabi qanchadan-qancha alg'ovdalg'ovli zamonlar o'tdi.

Bu yurt tuprog'ida Sohibqiron Amir Temur, Spitamen, Ahrimaz, Bobur Mirzo, Boborahim Mashrab kabi zotlarning qadam izlari bor. Bu Qozi Zakiy, Vobo Pashag'ariy kabi zukkolar yurti.

Qadimda «Zomin» deyilganda, butun

Tumanimiz tarixini o'rganish hali-hanuz davom etmoqda. Bu borada O'zbekiston Fanlar Akademiyasining Ya.G'ulomov nomidagi Samarqand arxeologiya instituti, «Zomin» arxeologiya guruhi yetakchisi A.A.Gritsina boshliq bir guruh qadimshunos olimlar, Zomin o'lkashunoslik muzeyi direktori Sattor Qoraboyevlarning xizmatlari har qancha tahsinga sazovor.

Menga tumanimiz tarixini o'rganishda Sattor Qoraboyev va sinf rahbarimiz Nodirbek Yo'ldoshevlar yaqindan yordam berishdi. Ajoyib inson, o'z yurti, Vatani jon-dili bilan sevuvchi Sattor Qoraboyevning

«Tog' sadolari», «Bu ko'hna Zomin», «Chovkortovdan tushgan odamlar» kabi risolalarida ham qadim yurt – Zomin haqida keng ma'lumotlar berilgan.

Biz ming yillardan buyon Turkiston tog'lari bag'rida yashab kelgan ota-bobolarimizning avlodlarimiz. Vatanimiz kelajagi bo'lgan biz yoshlar o'zimiz yashayotgan yurtning tarixini puxta o'rganmog'imiz shart.

Bunyod DAVRONOV,
Jizzax viloyati,
Zomin tumanidagi 36-maktabning
5-«V» sinf o'quvchisi

Bolajonlar! Hamisha sog' bo'ling, hayotingiz quvonchli kunlarga boy bo'lsin. O'qishda va kelgusi ishlaringizda omad yor bo'lsin!
Inqilob YUSUPOVA, O'zbekiston Bolalar jamg'armasi raisi

Hech e'tibor berganmisiz, jajji qizaloqlarning aksariyatidan, katta bo'lsang kim bo'lasan, deb so'rasangiz, hech ikkilanmay, o'qituvchi, deya javob berishadi. Lekin ko'pchiligini o'tkinchi bir havas bo'lib, bolalikda qolib ketadi. Jamila opaning bolalikdagi adabiyotga, san'atga bo'lgan ishtiyoqi so'nmadi. Uni Pedagogika oliygohining til-adabiyot fakultetiga yetaklagan ham ana shu ishtiyoq bo'ldi. Oliyog'ohni muvaffaqiyatli tamomlab, Toshkent viloyatining Oqqo'rg'on tumanidagi 11-hamda 16-maktablarda mehnat qildi. Ish boshlagan dastlabki damlaridanoq hamkasblari orasida hurmat, e'tibor qozondi.

Tuman va viloyat miqyosida o'tkazilgan fan olimpiadalarida 1-2-o'rinni, viloyat ko'rik-tanlovlari esa faqat 1-o'rinni egallab kelyapti. Tumanda o'tkazilgan «Yil o'qituvchisi» ko'rik-tanlovida ham, viloyat miqyosidagi «Navoiyxonlik» kechasida ham 1-o'rin sohibasi bo'lish nasib qildi. Hozirda poytaxtdagi 18-maktabda ona tili va adabiyot fanidan saboq

Ustoz haqida so'z

berish bilan birga ma'naviyat va ma'rifat ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari vazifasida ishlab kelayotgan Jamila opa «Nastarin» folklor dastasiga rahbarlik qilishga ham fursat topadilar. Opaning shogirdlari ham bo'sh kelishmayapti. Tuman miqyosida o'tkazilgan «Mehrjon» ko'rik-tanlovida 2-o'rinni egallashganidan ko'ngillari to'lmay yurgandi. «Kuz malikasi» hamda «Navoiyxonlik» tanlovida 1-o'ringa chiqib olishdi.

Quvonarlisi, bunday tadbirlarda Jamila opaning o'zlari ham bevosita ishtirokchiga aylanadilar. Ular kuylagan «Munajat»ning ohangiga qizlari, shogirdlari raqsga tushishganda, olqishlamagan tomoshabin qolmaydi, hisobi.

Yaqinda qariyb 25 yildan buyon o'qituvchilik kasbini ardoqlab kelayotgan ustoz, shuningdek, to'rt nafar o'g'il-qizning mehribon onasi bo'lmish Jamila opaning hayotida yana bir quvonchli voqea sodir bo'ldi. «Yilning eng faol ma'naviyat va ma'rifat ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari» «Faxriy yorlig'i» sohibi bo'ldilar.

1-iyun nafaqat bolalarning, balki ular bilan ishlaydigan, ular uchun qayg'uradigan insonlarning ham bayramidir. Demak, bu kun bor umrini bolalarga bag'ishlab kelayotgan Jamila opaning ham bayramidir. Shunday ekan, opani ayyom bilan samimiy qutlaymiz.

FERUZA

BIZNING JAMILA OPA!

Bir yigit kulolga shogird tushdi. Ancha muddat ustazodalik qilgandan keyin ustozidan fотиha oldi va o'zi mustaqil ishlay boshladi. Biroq, harchand urinmasin, yasagan sopol idishlari ustozinikidek chiroyli chiqmadi. Nihoyat, u bosh egib, ustoz huzuriga keldi.

– Usta, yasagan ko'zalarim siznikidek chiqmayapti, – dedi yer chizib. Ustoz shunaqa bo'lishini bildi. Keyingi paytda shogirdining, endi biz ustaga zor emasmiz, o'zimiz usta bo'ldik, deb kerilganini eshitgan edi. Shuning uchun u shogirdga ko'za yasashning ko'pgina sirlarini o'rgatdi-yu, ammo sinov uchun bitta sirni yashirib qoldi.

– Nima bo'ldi, qani, bir boshdan ayt-chi? – dedi ustoz. Shogird yozg'irdi:

– Hamma aytganlaringizni qildim, usta. Avval loyni pishitdim. So'ngra, uni yaxshilab iyladim. Keyin tobiga kelsin, deb «damlab» qo'ydim.

– Keyin?

– Keyin charxga qo'yib, ko'za yasadim. So'ng, uni oftobga qo'ydim...

– Xo'sh, xo'sh?

– Undan keyin xumdonga solib qizarguncha pishirdim. Yana oftobro'yaga qo'ydim. Yaxshilab quritmoqchi bo'ldim-da, usta.

Usta «ma'qul» degandek bosh irg'adi.

– Keyin desangiz, ko'zaga gul sola boshladim. Biroq, qancha urinmay, siznikiga o'xshab yaltirab chiqmayapti. Bir maslahat bering, nima qilay, usta?

Ustoz kinoyali kuldi:

– E, bir «puf» qolib ketibdi-yu, o'g'lim?

Shogird hayron bo'ldi:

– Qanaqa «puf», usta?

– Axir xumdondan chiqarib, oftobga

qo'ygandan keyin ko'zani

yaxshilab puflash

kerak, shunda

unga ilashgan

chang-chung

ketadi. Bo'lmasa,

bo'yoqni yaxshi olmaydi, demak,

ko'zang yaltiramaydi.

– Bu gapni ilgari aytmagandingiz, usta.

– Aytmabmidim, e, esim qursin, – deb ma'noli

kulimsiradi usta.

Shogird bir narsani anglaganday bo'ldi. Hech qachon ustozga shak keltirib bo'lmas ekan. Ustoz – otangdek ulug', degan naql ham bejiz aytilmagan ekan...

Bu ibratli hikoyatni Navoiy bobomizning mana bu satrlari bilan yakunlagim keldi:

Agar shogird shayxul-islom, agar qozidir,

Agar ustoz andin rozi – Tangri rozidir.

S.QARNOQLI

«HIDOYA»

ASARINING MUALLIFI

– Aziz, jajji, kichkintoy ukajonlarim! Xo'sh, bu yil Marg'ilon shahrining necha yilligini nishonlaymiz?

– 2000 yilligini!

– Demak, Marg'ilon – juda qadim shahar. Siz bu to'g'rida gazeta, jurnallardan o'qib boryapsiz. Lekin Burxoniddin Marg'inoniy haqida ham yana bir karra eslab qo'ysak, yomon bo'lmasdi. Mashhur qonunshunos, alloma bobongiz 1123-yilning 23-sentabrida tug'ilganlar.

O'zlarining yozishicha, 40 nafar ustozning qo'lida ta'lim olganlar. 1149-yili Haj safariga borganlar.

1178-yili Samarqandda mashhur «Hidoya» kitobini yozadi. Unda juda ko'p qonunlar o'rin olgan. Xususan, Islom dini qonun-qoidalari, oldi-sotdi, meros taqsimlash, oila, dehqonchilik, bog'dorchilik, ovchilik, garov, jinoyatlar haqida ham qoidalar bor.

Mazkur asar to'XX asrning 17-yillarigacha musulmon mamlakatlarida, xususan, bizning yurtimizda ham asosiy qonunchilik kitobi vazifasini o'tab keldi.

Hozirgi kunda ham musulmon mamlakatlarida bu kitobdan keng foydalanishadi.

Mustaqillikdan so'ng, «Hidoya» asariga bo'lgan qiziqish ko'paydi. Uning birinchi kitobi 1994-yilda nashr etildi.

Xalqimiz o'zining ana shunday ulug' ajdodi bilan faxrlanadi.

OROMGOHLAR MAVSUMGA SHAYMI?

Yozgi ta'til... Kimdir bu davrni orziqib kutdi. Yana kimdir fanlarni ko'ngildagidek o'zlashtirishga ulgurmagani uchun ko'ngli biroz xijil bo'ldi. Hechqisi yo'q. Nima bo'lganda ham oldinda yozgi ta'til. Navbatdagi yangi o'quv yilini yangi orzu-umidlar, yangi rejalar bilan boshlash uchun ham maroqli dam olish juda muhim.

Siz aziz bolajonlarning yaxshi dam olishingiz uchun davlatimiz tomonidan talaygina ishlar amalga oshirilayapti.

Keling, bu borada O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi tashkilotlari Kengashi xodimlaridan eshitaylik:

Irodaxon HIKMATOVA, Toshkent shahar, kasaba uyushmalari tashkilotlari birlashmasi Kengashi, madaniy-ma'rifiy va sport ishlari bo'limining yetakchi mutaxassisi:

– Toshkent shahridagi korxonada va tashkilotlar tasarrufida 25 nafar bolalarni sog'lomlashtirish oromgohlari faoliyat yuritishi ko'zda tutilgan. Ularda 45 mingga yaqin bolajonlar dam oladi. Shulardan 800dan ziyod kam ta'minlangan oila farzandlari, «Mehribonlik uy»lari tarbiyalanuvchilari yozgi ta'til kunlarida dam

olib, sog'lomlashtirishi rejalashtirilgan.

Salom ta'til, salom yoz!

Bundan tashqari, shahardagi 36ta maktablar qoshida kunduzgi oromgohlar tashkil etiladi. Ularda 12 ming 967 nafar bolajonlar dam olishi mo'ljallanmoqda.

Barcha oromgohlarda tiklash-ta'mirlash ishlari joriy yilning 25-mayiga qadar tugallandi. Ayni paytda obodonlashtirish, ko'kalamzorlashtirish ishlari olib borilmoqda.

Respublika «Ma'naviyat targ'ibot markazi» Toshkent shahar bo'limi hamkorligida ma'naviyat va ma'rifat xonalari rahbar xodimlari maxsus kurslarda o'qitiladi.

Shuningdek, bolalar sog'lomlashtirish oromgohlarida ma'naviyat va ma'rifat xonalarini ko'rgazmali qurollar, pedagog xodimlarni uslubiy qo'llanmalar va lotin alifbosidagi adabiyotlar bilan yanada boyitish masalalari olib borilyapti. «Dori-darmon» birlashmasi esa zarur dorilar bilan ta'minlaydi. Oromgohlarda bepul tibbiy xizmat ko'rsatiladi.

E'tibor RAHMONOVA, Toshkent viloyati, kasaba uyushmalari tashkilotlari birlashmasi Kengashi madaniy-ma'rifiy va sport ishlari bo'limi mudiri:

– Toshkent viloyatida 22.350 nafar bolajonlar sog'lomlashtirilishi rejalashtirilgan. Shundan 12.700

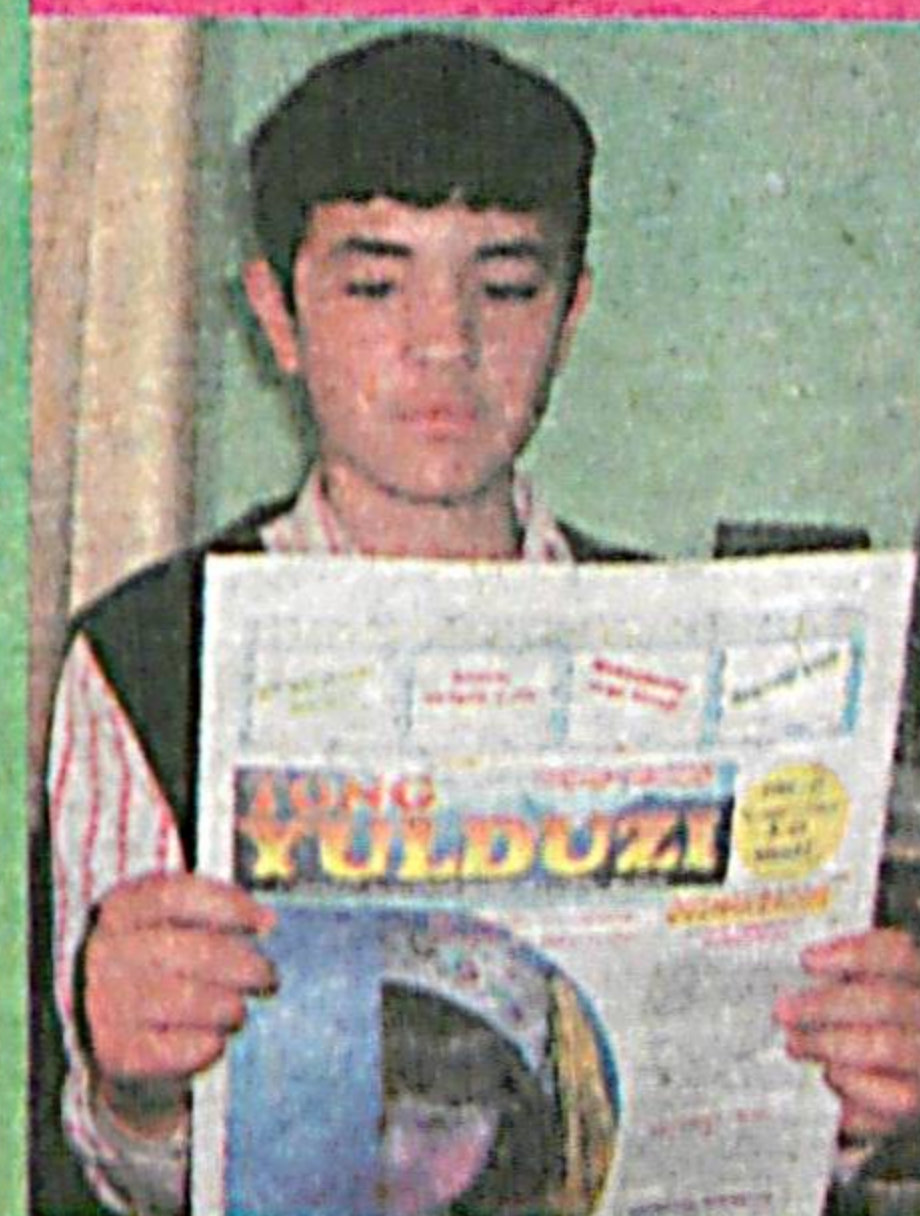
nafardan ziyodi homiyilar, tuman hokimligi, «Mahalla» jamg'armasi mablag'laridan foydalaniladi. 11000 nafar bolajonlar shahardan tashqari oromgohlarda, qolgani maktablar qoshidagi kunduzgi oromgohlarda dam olishi ko'zda tutilgan. Viloyat, korxonada va tashkilotlar tasarrufidagi 11 ta sog'lomlashtirish oromgohlari, 79ta maktabda kunduzgi oromgohlar tashkil etiladi.

«Ijtimoiy himoya yili» munosabati bilan kam ta'minlangan 900 nafar oila farzandlari, 270 nafar «Mehribonlik uy»lari tarbiyalanuvchilari ham bepul dam oladi. Bundan tashqari, Xorazm viloyatidan 1000 nafar bolajonlar sog'lomlashtirish oromgohlariga qabul qilinadi.

Xullas, farzandlarimizning yozgi ta'tillari o'tgan yilgidan ham mazmunli, esda qolarli o'tishiga harakat qilamiz.

Feruza SOIBJON qizi

TA'TILDAGI REJAM

Har bir tengdoshim singari mening ham ta'tilda rejalashtirgan bir talay ishlarim bor.

Eng avvalo, adabiyot o'qituvchimiz ro'yxatini bergan badiiy asarlarni albatta o'qiyman. Shahrimizdagi Abu Ali ibn Sino nomli kutubxonada

ko'proq vaqtimni o'tkazishga harakat qilaman.

Shu bilan birga, yozning issiq kunlarida dala-hovlimizdagi o'zim ekan nihollar va ekinlarni biologiya darsidan o'rganganlarimdan kelib chiqib parvarish qilaman. Hatto hasharotlarga qarshi dori vositalaridan foydalanishni ham o'rganyapman.

Shuningdek, «Tong yulduzi» gazetasining har bir sonini diqqat bilan o'qiyman. Ta'til taassurotlarimni albatta yozib yuboraman.

Alisher TO'QSONOV,
Buxoro Davlat universiteti huzuridagi
gimnaziya o'quvchisi

1. SHOV-SHUVLI KONFERENSIYA YOKI XOLISONA BAHO

«Kamalak»ning yutug'i uning o'z faoliyatini tahlil qilib borishidir. Ma'lumki, tashkilot har besh yilda bir marotaba hisobot tayyorlab, o'z ishlariga o'zi xolisona baho beradi. Mana, oradan besh yil o'tib, bu yil Toshkent viloyatining Bo'stonliq tumanidagi «Semurg» oromgohida tashkilotning navbatdagi 2-konferensiyasi bo'lib o'tdi. Unda Bolalar tashkilotining Nizomiga o'zgartirishlar kiritilib, «Kamalak» Bolalar tashkilotining raisligiga Nasiba Mamaraimova tayinlandi. Anjuman doirasida «Sardor-2007» ko'rik-tanlovi ham o'tkazildi. Konferensiya shu qadar ko'tarinki ruhda va erkin tarzda o'tdiki, yoshlarning «VATAN, DO'STLIK VA XALQ-PARVARLIK UCHUN!» deya jaranglagan shiorlarini vaqti-vaqti bilan baralla aytib zavqlanishlari bizni to'lqinlantirdi...

2. DELEGATLAR NIMA DEYDI?

Konferensiya, shuningdek, turli fikrlarga boy tarzda o'tdi. Masalan, samarqandlik yosh delegat Navro'z MAHKAMOVning fikricha, bugun jahon miqyosida «Kamolot» va «Kamalak»dek keng qamrovli tashkilotlar ko'p emas. Chunki shu kungacha 7 – 14 yoshgacha bo'lgan o'quvchilarning soni 5 million 268 ming 810 nafarni tashkil etsa, «Kamalak» Bolalar tashkiloti a'zolari soni 4 million 624 ming 877 nafarni tashkil etadi.

«Kamolot» Yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi raisi Akrom ALIMOV quyidagi masalaga alohida e'tibor qaratish zarurligini ta'kidladi:

– Matbuotda sardorlarni sohalari bo'yicha yoritish, turkum maqolalar tayyorlash ularning safi kengayishiga turki bo'ladi. Chunki ular zamonamiz qahramonlari. Ularning hayoti, qilayotgan ishlari haqida gazeta sahifalarida berib borish kerak. Umuman, bolalar va yoshlarning nashrlari bilan hamkorlikni kuchaytirish lozim.

3. «DAVRAMIZGA MARHAMATI!»

Anjuman o'z ishini yakunlagach, sardorlar «Kamolot» YOIH Kengashi raisi bilan bevosita suhbatlashishdi va viloyatlarda yechimini kutayotgan yoshlar bilan bog'liq masalalar yuzasidan bir necha savollarni o'rta tashlashdi. Suhbat bolalar va

Unda sardorlar o'z hisobotlarini o'qib eshittirishdi. So'ng, o'yin-kulgu boshlandi. Yoshlar o'z ishlari, tashkilotlaridan mamnun holda konsert dasturini tomosha qilishdi. Biz esa shunday yoshlarimizning saflari kengayishini tilab, Toshkentga qaytdik. Ushbu konferensiya bolalar

KELAJAKKA «KAMALAK» BILAN

YOKI BAYRAM OLDIDAN O'TKAZILGAN TANTANA

Surxondaryolik delegat, «Zulfiya» nomidagi Davlat mukofoti sovrindori Sevara MUSAYEVA esa quyidagicha fikr bildirdi:

– Men shu yoshimgacha nimaga erishgan bo'lsam, «Kamalak» tufayli, deb bilaman. Tashkilotga a'zo bo'lishimdan avval men hech narsa ko'rmagan edim va meni ham hech kim tanimas edi. «Kamalak» menga bolalik va yoshlikning rangli dunyosini ko'rsatdi. Bugungi anjuman esa biz nimalarga erishganimiz va yana qanday yutuqlar sari qadam tashlashimiz kerakligini ko'rsatib berdi.

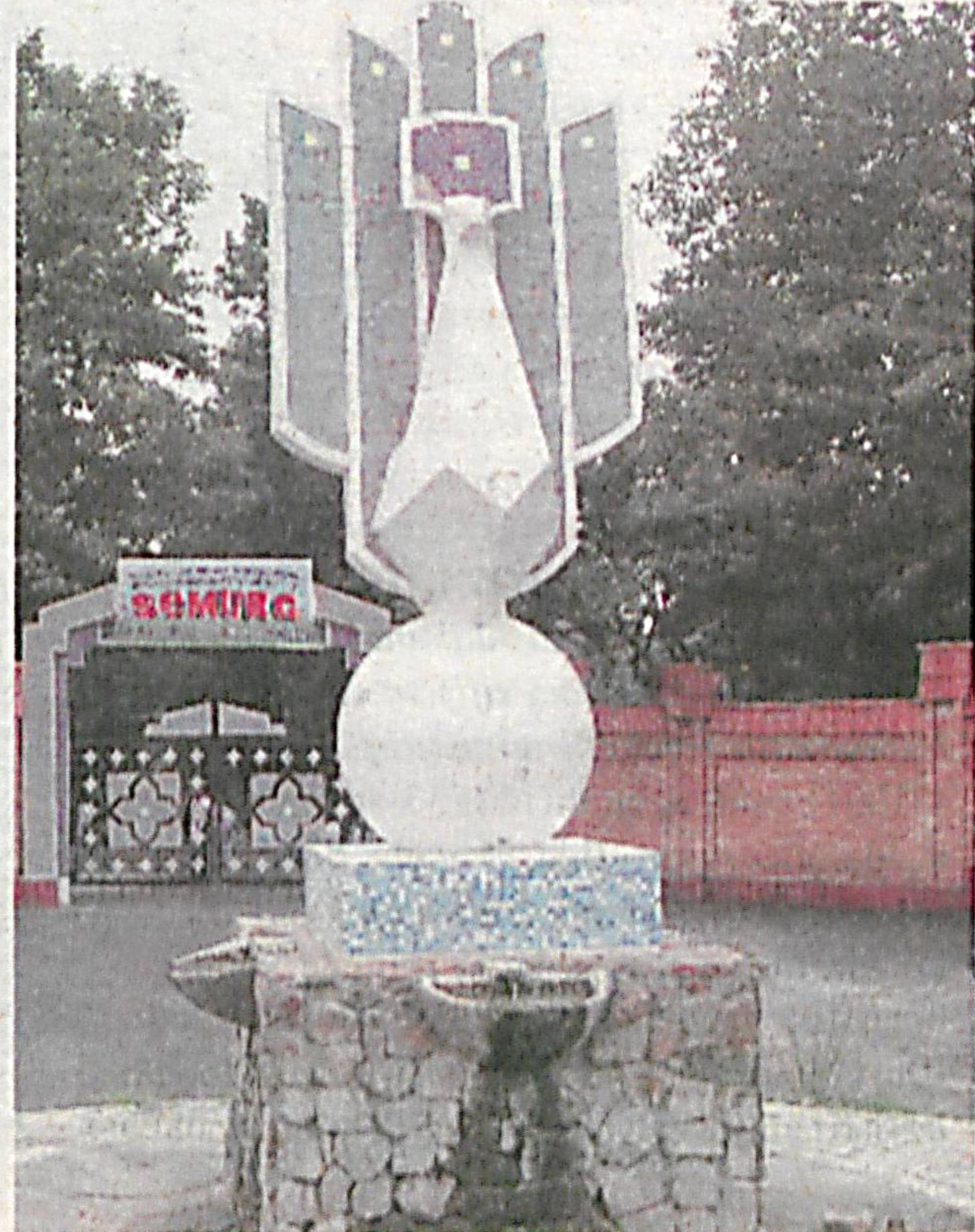
o'smirlar nashrlarining Bosh muharrirlari bilan bo'lgan uchrasuvga ulanib ketdi. Uchrashuvda «Tong yulduzi» gazetasi Bosh muharriri To'lqin Hayit bolalar bilan savol-javob o'tkazib, topqir bolalarga sovg'alar ulashdi. Ayniqsa, muharririmizning «jonli» sovg'alari «Kamalak»chilarda katta taassurot qoldirdi. Shuningdek, bolalar «G'uncha» jurnali muharriri, sevimli shoiramiz Umida Abduazimovaning she'rlaridan bahramand bo'lishdi. Tabiat qo'ynida, ma'naviyat gulshanida yoshlik zavqini surayotgan bu tengdoshlaringizni kuzatib, «Ularning davrasiga qo'shiling, siz ham bolalikni «Kamalak» bilan o'tkazing!» degim keldi.

4. «DO'STLIK» KECHASI YOXUD ORTDA QOLGAN PURVIQOR TOG'LAR

Quyosh zarrin nurlarini tog'lar ortiga yashirganida anjumaning tantanali yopilish marosimi boshlandi.

bayrami oldidan boshlangan, ularni ko'nglini chog' etgan ajoyib bayram bo'ldi. Istagimiz, «Kamalak» hamisha yorqin ranglarda jilolanaversin!

Sayyora JO'RAYEVA,
Ulug'bek BO'TAYEV,
o'z muxbirimiz

RAKETANGIZ BO'LISHINI ISTAYSIZMI?

G'OLIBLAR

Biz «Avtomodel» yo'nalishida aniq yuruvchi rezinamotorli model yo'nalishi bo'yicha musobaqada qatnashayotgan Hasan va Husan Isoxovlar bilan suhbatlashdik:

– Biz Yunusobod tumanidanmiz, – deb gap boshladi Hasan. – Ukam ikkimiz tumanimizdagi respublika markaziy o'quvchi yoshlar ijodiyot markazining avtomodelchilar to'garagiga qatnaymiz. Bu yerda bizga ustozimiz Nasriddin aka Muhitdinov rahbarlik qiladilar. Qo'limdagi

mana bu rezinamotorli modelimizni ham birgalikda yasaganmiz.

Mashinasini musobaqaga shaylayotgan Hasan va Husanlarning ustoziga savol bilan murojaat qildik:

– To'garagingizda iqtidorli bolalar talaygina bo'lsa kerak?

– Albatta. Mana, ulardan yana biri yonimda turibdi. Abdurasul Jalilov, u shahrimizdagi 253-maktabning 7-«B» sinfida o'qiydi. Bugun 2ta model bo'yicha musobaqada qatnashayapti. Elektromodelli mashinasini o'zi yasagan. Bugungi musobaqada hammamiz g'olib bo'lamiz, deb kelganmiz.

– Men esa Shayxontohur tumanidagi 320-maktabning 7-

«G» sinfida o'qiyman, – deb suhbatimizga qo'shildi Abdunabi Hojiboyev. – Elektron motorli model bo'yicha musobaqaga qatnashaman. Ustozim Abdunabi Hojiboyev menga bu modelni yasashda yaqindan yordam berdilar.

Qizg'in kechgan musobaqa oxirida nihoyat g'oliblar aniqlandi. Unga ko'ra, «Avtomodel» yo'nalishida **SE-3/200 elektrli tez yuruvchi model bo'yicha:**

1-o'rin 22-Mehribonlik uyi tarbiyalanuvchisi Marina YABLOKOVAgA, 2-o'rin 22-Mehribonlik uyi tarbiyalanuvchisi Sevil NIYASOVAgA, 3-o'rin Nastya KRAVSOVAgA;

Elektromotor modeli bo'yicha: 1-o'rin 22-Mehribonlik uyi tarbiyalanuvchisi Oleg TYURINGA, 2-o'rin 22-Mehribonlik uyi tarbiyalanuvchisi Madina YABLOKOVAgA, 3-o'rin Bektemir tumanidagi 292-maktab o'quvchisi Javlon SIDDIQOVga;

Aniq yuruvchi rezinamotorli model bo'yicha: 1-o'rin 22-Mehribonlik uyi tarbiyalanuvchisi Dima TENGA, 2-o'rin 22-Mehribonlik uyi tarbiyalanuvchisi Oleg TYURINGA, 3-o'rin 22-Mehribonlik uyi tarbiyalanuvchisi Yura TELICHKOGA;

«Samolyotsozlik» yo'nalishida **tezkor model**

bo'yicha:

1-o'rin Chilonzor tumanidan Georgiy ANTANYANGA, 2-o'rin Sobir Rahimov tumanidan Sergey LUSHNIKOVga; 3-o'rin Hamza tumanidan Anvar BAHODIROVga;

Pilotaj modeli bo'yicha:

1-o'rin Yakkasaroy tumanidan Tolya ALEKSGA; 2-o'rin Chilonzor tumanidan Temur RUSTAMOVga; 3-o'rin Sobir Rahimov tumanidan Slava NAVIKOVga;

Elektrolyot modeli bo'yicha:

1-o'rin Temur RUSTAMOVga, 2-o'rin Otabek RASINBAYEVga, 3-o'rin Sobir Rahimov tumanidan Slava NAVIKOVga nasib etdi.

G'oliblar esdalik sovg'alari va «Faxriy yorliq»lar bilan taqdirlandilar.

Ma'mura MADRAHIMOVA,
Ozoda TURSUNBOYEVA,
«Tong yulduzi»
muxbirlari

Yaqinda shahrimizning Bobur nomli istirohat bog'ida Shahar o'quvchi-yoshlar ijodiyot markazi tomonidan «Samolyotsozlik», «Avtomodel» hamda «Yosh fazogirlar» musobaqasi bo'lib o'tdi. Yoshlarni sport musobaqalariga jalb etish, ularning jismoniy va ma'naviy tarbiyasini takomillashtirish, raketa texnikasi, kosmonavtika sohasi bilan yaqindan tanishtirish, iqtidorli bolalarni xalqaro aerokosmik maktabiga jalb etish, bolalarning bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazishlarida ko'mak berish maqsadida tashkil etilgan bu musobaqaga Uchtepa, Bektemir, Hamza, Sergeli, Yunusobod, Shayxontohur tumani o'quvchi-yoshlar texnik ijodiyot markazlaridan, Yakkasaroy tumani ijodiyot markazidan, 22-Mehribonlik uyidan, Avia-litseyidan, umumta'lim maktablaridan o'quvchi-yoshlar ishtirok etdilar.

Yosh fazogir

Istasangiz, siz ham tez orada raketali bo'lasiz. Qanday qilib, deysizmi? Buning uchun sizda sabr-toqat bo'lsa, bas!

Men 7 yoshli Bahromjonni musobaqada uchratganimda, osmonga uchadigan qog'ozli raketasini bir o'zi yasaganiga uncha ham ishonmadim. Ammo musobaqa davomida Bahromjon o'z ixtirosini qatnashchilar o'rtasida eng balandga uchirib olqish olganida, yosh fazogir bolakay bilan tanishgim keldi.

– Bahromjon, to'garakka kim bilan qatnaysiz?

– Men akamga ergashib, bir yildan beri shu to'garakka qatnayman.

– To'garak qayerda joylashgan?

– Uyimiz oldidagi maktabda. Biz Chilonzor tumanidagi 128-maktabning yonida yashaymiz.

– To'garak rahbaringiz kim?

– Abdurashid aka Hojiboyev. Ularni yaxshi ko'ramiz. Bizga raketa yasashni o'rgatadilar.

Bolalarni yaxshi ko'radigan mehribon ustozdan biz ham ko'p narsalarni o'rgangimiz keldi...

Musobaqa qizigandan-qizib borayotgan mahal raketachi bolalarning barchasini shodligini ko'rib quvondik. Chunki ular yozgi ta'tilni aniq maqsad ila boshlaganliklariga hech shubha qilmadik. Demak, bolalarning vaqtlari unumli o'tmoqda.

Publitsist Murod ABDULLAYEVning «To'maris ona» essesda ko'hna tariximizning shonli zarvaraqlaridagi yoshlarimizga ibrat bo'lguli voqealar hikoya qilinadi. Muallif To'maris onamiz haqidagi voqeani olib, bir esse-qissa yaratdiki, uni rohatlanib o'qiysiz.

Tabiiyki, adib badiiy to'qima usulidan bemalol foydalangan. Ana shuning uchun asar juda o'qishli chiqqan.

Zotan, tarix – buyuk murabbiy. Undan saboq olmoq avlodlar uchun ham sharaf, ham yuksak burchdir.

**Shukur XOLMIRZAYEV,
O'zbekiston xalq yozuvchisi**

Murod ABDULLAYEV

Miloddan avvalgi 530-sana. O'kuz sohilidagi baland tepalikdan suvning eshilib-buralib, mavjlanib oqishiga nazar solib o'tirgan To'maris onaning ko'ngli g'ash. Massagetlar podshohi o'z ajali bilan o'lim topib, uning o'rnini bildirmay kelayotgan beva To'marisni qabiladoshlari podsho etib ko'tardilar. U shunga munosib ulug' ayol edi. To'marisning bo'y-basti yetilib qolgan sherday o'g'li bor. Zamon tinch bo'lsa-yu, Siparangizni o'z tanlagani – shaklar go'zaliga uylantirsa, qabiladoshlarini xursand etib, to'yu tomoshalar bersa. Turonzamin malikasi ko'ngli osoyish topib, davlat ishlarini ham asta-sekin shu o'g'liga topshirardi.

Biroq, bosqinchilar Turonzaminga ko'z olaytirgani-

olaytirgan. Chin tarafdin kelgan yovni iziga qaytarsang, janub-u g'arbdan g'alamis to'dalar mo'r-malaxday bostirib keladi. Tinch yashab hayot zavqini surish, tirikchilik ne'matlaridan bahramand bo'lish o'rniga erta-yu kech lashkar g'amini yeyish kerak. Aslida shaklar-u massagetlar

– tug'ma jangchilar, yoy otib, nayza sanchishda ularning oldiga tushadigan boshqa biror qavmning topilishi

mahol. Shunga qaramasdan, ona-yurtini omon saqlamoq uchun hamisha jangovar holatda turmoq, qo'shin yov bilan har daqiqa yuzma-yuz bo'lishga tayyor turishi kerak. Bundan o'zga yo'l yo'q.

Daryo shiddat bilan olg'a intiladi. Och to'lqinlar qirg'oqni yalab-yulqab po'rtanalar hosil qiladi. Xuddi sohilga sachrab chiqqan to'lqinday yiroqdan bir to'p otlig ko'rindi. Ko'p o'tmay ulardan yolg'iz otlig ajralib, jilovni daryo tomon burdi. Yuz qadamlar narida malikaga ko'z-quloq bo'lib turgan jilovbardor peshvoz chiqib, u bilan gaplashdi-da, so'ng To'maris o'tirgan sohil tomon kela boshlashdi.

To'marisning ko'ngli nedandir bezovta bo'lib, ular kelib otdan tushmasdanoq so'radi:

– Tinchlikmi, bolalarim?

– Bu Kir siljidi. Xazarning Ustyurt tarafiga lashkar tashlabdi. Shundan xavotir olib, sizga xabar bergani keldik.

TO'MARIS ONA

(Esse)

Davomi keyingi sonda

Anvar SOBIRJON o'g'li

Bir bor ekan, bir yo'q ekan, bugungi zamonda Ko'kcha degan tomonda Nodir degan bola bor ekan. Esladik, deysizmi? Xuddi o'sha, har bir gapini topishmoq qilib aytadigan topqir bola yoshligida bo'lak bolalardek beshikda katta bo'lgan ekan.

Keling, yaxshisi bolaligi haqida o'zi gapirib bera qolsin:

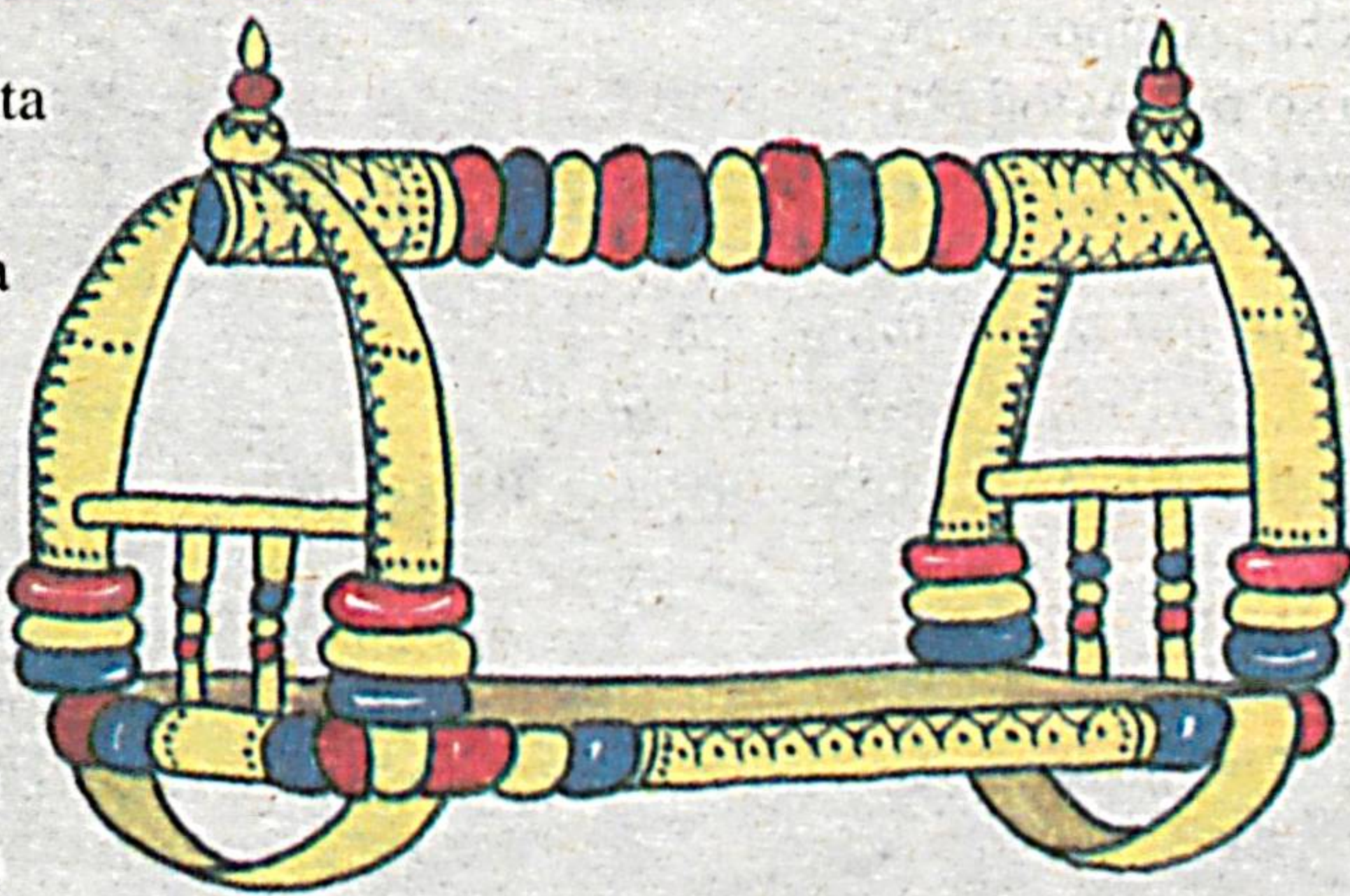
Dunyoga kelib, birinchi ko'rgan inson ayajonim bo'ldilar. Ular quvonchga to'lgan holda «Aziz bolaginam» deya oldilar, xolos. Shundan so'ng, o'zimga o'xshash chaqaloqlar bo'lgan katta xonaga olib chiqib, oyoq-qo'limni o'rab-chirmab, yotqizib qo'yidilar.

O'ng tomonimda ham, chap tomonimda ham «big'-big'» yig'i. Men ham ularga qo'shilib turaman. Gapirishni bilmagach, yig'layman.

Ayamlar turgan xonaga meni uchinchi kuni aravachaga solib olib kirdilar. Ular karavotda yotgan ekanlar. Darhol «bolaginam», deya bag'irlariga bosdilar. Yuzimdan to'yib-to'yib o'pdilar. Quvonib

ketdim. Qornimi to'ygach, yonlarida uxlab qoldim. Biroq, ko'zimni ochsam, yana katta xonada, bo'lak chaqaloqlar qatorida yotibman. Chirillab yig'lab yubordim. Nega ayamdan ajratishdi?

Nihoyat, dadam uyga olib ketish uchun keldilar. Hamshira

BESHIK

opa meni yo'rgaklab, yangi ko'rpachaga o'rab, chaqaloqlarni topshirish xonasiga olib chiqdi. Bu yerda uyga ketishga tayyor uch-to'rtta chaqaloq bor edi. Shu yerda kutilmagan hodisa ro'y berdi. Men qolib, yonimda xuddi menikiga o'xshash ko'rpachaga o'ralgan bolani dadamga tutqazishdi. Dadam suyunchi pulni hamshiralarga, bir dasta gulni esa ayamlarga tutqazib, begona chaqaloqni

ko'tarib chiqib ketdilar. Men o'z tilimda: «Dadajon, nima qilyapsiz?» degancha chirillab qoldim.

Bir payt hamshira opa meni boshqa chaqaloqlarning dadasiga tutqazsa bo'ladimi?! «Big'-big'» yig'lab, ahvolni tushuntirmoqchi bo'ldim. U kishi menga tikilib qarab: «Iya, bu bizning qizimiz emas-ku?!» deb qoldi. Albatta, uning qizi emasman. Axir men o'g'il bolaman. Hamshira shoshilib ko'rpachani ochdi, qo'limga bog'langan xatni o'qidi, ishonqiramay, oyog'imni ko'tarib ko'rdi. So'ng, «Voy, sho'rim, bu o'g'il bola ekan», dedi. Ol-a, uyimizda ham hozir to'polon boshlangandir, deb o'yladim.

Oradan yarim soat ham o'tmay ayajonim bilan dadamlar qo'llarida chaqaloq bilan shoshilib kirib keldilar. «Bu qiz bola ekan, mening o'g'lim qani?» degancha ayamlar yig'lab yubordilar. Dadamlar faqat «Bu qanaqasi bo'ldi?» deya oldilar, xolos.

Uyda mehribon xolaginam bilib qolmaganlarida hali-beri kelishmas ekan. Hamshira uzr so'rab, meni o'z dadamning qo'liga tutqazdi. Biz uyga yo'l oldik.

MEN VATAN FARZANDIMAN

(Bayram kunida yozilgan she'r)

*Men obod yurt farzandi,
Millatlarning asliman.
Ko'ragon avlodidan,
Sohibqiron nasliman.*

*Muqaddas shu zaminda,
Kindik qonim to'kilgan.
Ne-ne buyuk daholar,
Shu o'lkada tug'ilgan.*

*Qadimiy ona tuproq,
Bebaho, tanho, yakka.
Men ham uni ardoqlab,
Qoldiray kelajakka.*

**Munisa SADRIDDINOVA,
Toshkent shahar,
Mirzo Ulug'bek
tumanidagi
187-maktabning
6-«D» sinf o'quvchisi**

BAXTLI BOLALARMIZ

Biz ham Xalqaro bolalarni himoya qilish kunini keng nishonlaymiz. Tumanimizda keng miqyosda tashkiliy ishlar olib borildi. Bayramda istirohat bog'lari bizning ixtiyorimizda bo'ldi, u yerda istaganimizcha sho'xlik ham qilishimiz mumkin. Bayramimiz ko'ngilli o'tsin, aziz tengdoshlar!

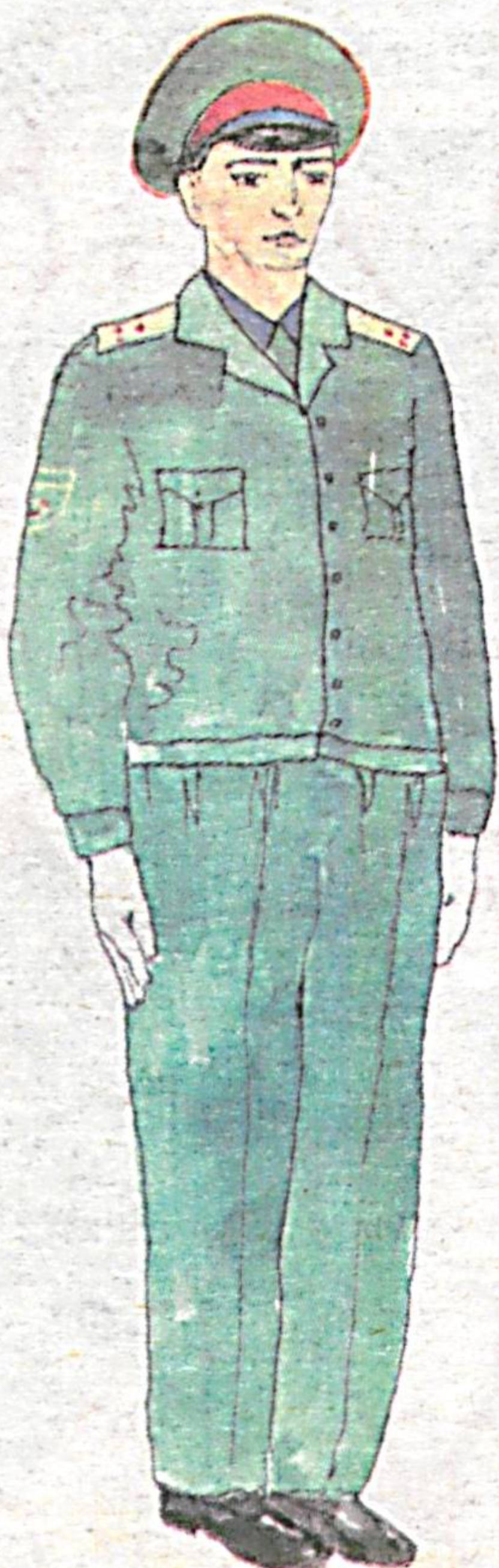
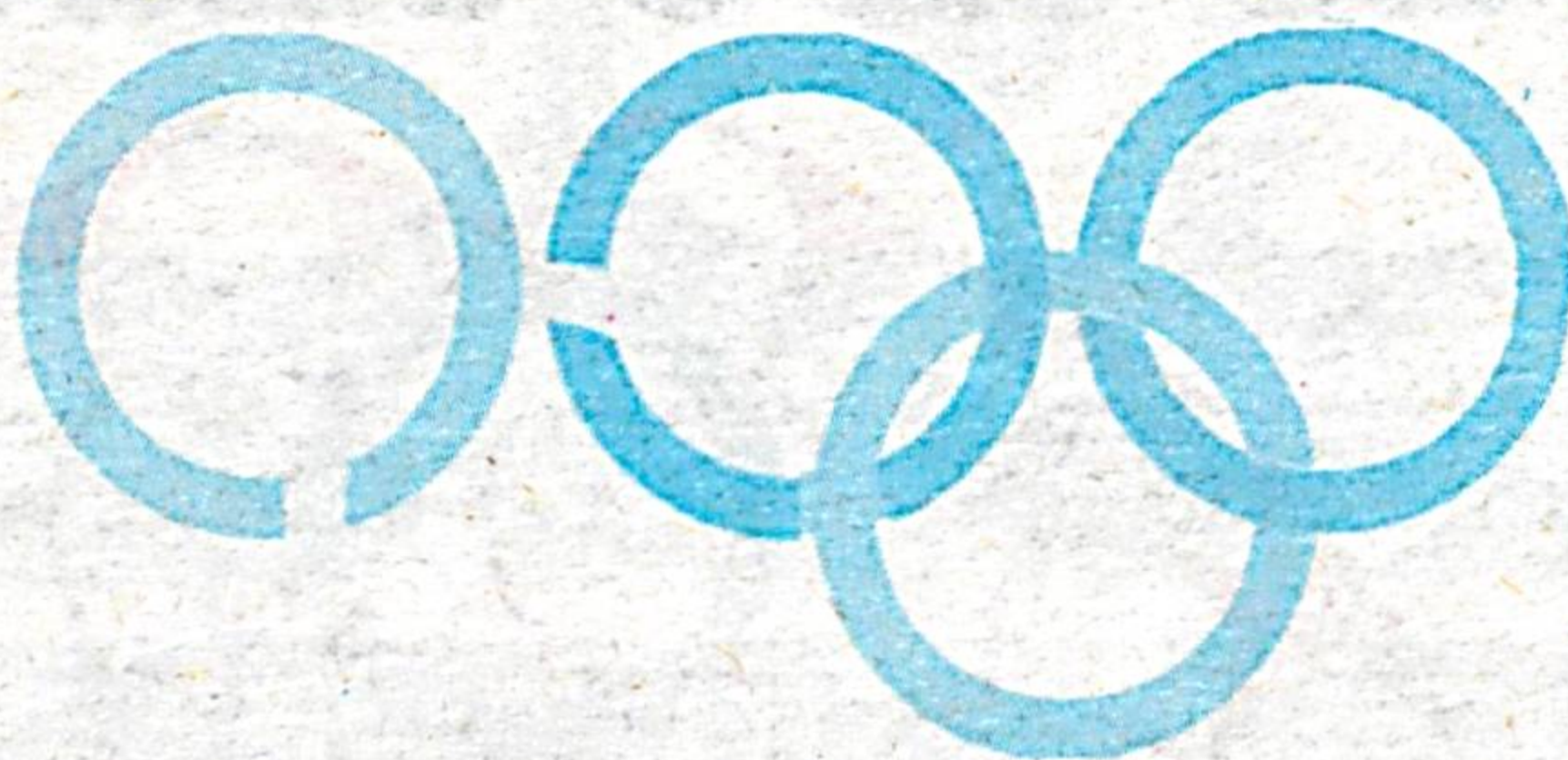
**Madina HABILAYEVA,
Surxondaryo tumanidagi
3-umumiy o'rta ta'lim
maktabining 7-sinf o'quvchisi**

SURXON QIZIMAN

*Men Surxonning yulduzi,
Barchinoyning o'ziman.
Xalqimning hur dilbandi,
Munisgina qiziman.
Bilimdon, chaqqon, zukko,
Ota-onam erkasi.
Porloq, nurli, umidli –
Kelajakning egasi.*

**Ra'no XOLMO'MINOVA,
Toshkent shahar, Sergeli
tumanidagi 304-maktabning
7-sinf o'quvchisi**

Bolajonlar, siz tengdoshlaringizni zobitlar bilan bir qatorda qadam tashlab, harbiycha hayotga qanday o'rganayotganliklariga qiziqayapsizmi? Zobit Oleg Zokirovdan bu haqda gapirib berishlarini so'radik:

– Toshkent garnizoni zobitlar uyidagi klubimizda harbiylarimiz farzandlari uchun bir qancha to'garaklar faoliyat ko'rsatadi. Jumladan, raqs, rasm, yosh kitobxonlar sport to'garaklarining soni kundan-kun oshib borayotganidan xursandmiz. Men hozir sizlarga garnizonimizdagi «Shams» sport to'garagi haqida gapirib beraman:

– 2002-yildan ish boshlagan ushbu guruhimizga 2 Dan qora belbog' sohibi, sport ustasi Jamshiddin Saidxo'jayev rahbarlik qiladi. Bugungi kunda guruhga 40 nafardan ortiq sportchi bolalar qatnaydi. 2004-yildan boshlab klubimizda chempionlar safi kengaydi.

Ihomjon Rajabov shu guruhning eng kichik a'zosi hisoblanadi. U poytaxtdagi 98- maktabning 4-«B» sinf o'quvchisi.

30 YIL

SHAMSHIYAT

– Ustozimga astoydil havas qilganim uchun o'tgan yilgi musobaqalar g'olibi bo'la oldim. Mening hozir kumush medalim bor, – deydi jajji chempion.

– Bolalarga sport muhimmi, maktabdagi darslarimi?

– A'lochi bola yaxshi sportchi bo'la oladi-da.

– Musobaqalarda mag'lublik yaxshimi, g'oliblikmi?

– Agar mag'lub bo'lsam ham, keyingi musobaqa uchun g'oliblikka intilaman.

– Bayramni qanday kutib olyapsiz?

– Quvonchim cheksiz. Orzularim mo'l. Barcha tengdoshlarimni bayram bilan tabriklayman.

Yodgora SODIQOVA suhbatlashdi

«O'ZBEKISTON» TELERADIOKANALI «KELAJAK TONGI» va «O'SMIR» eshittirishlarining yosh muxbirlari YUNISEF vakolatxonasi

Bayram arafasida Xalqaro bolalar jamg'armasi YUNISEFning O'zbekistondagi vakolatxonasi boshlig'i Reza Xossaini bilan biz – o'quvchilardan iborat radioning yosh muxbirlari o'rtasida davra suhbatini bo'lib o'tdi.

Biz – Navfal, Botir, Nazokat, Aziza, Sayyora, Alijon va Qamariddin, jurnalist opamiz Saidaxon Zokirova yetakchiligida vakolatxona ofisida davra suhbatini boshlab yubordik.

«Kelajak tongi», «O'smir» eshittirishlarimiz haftaning har kuni yetti marta efigra uzatilishini-yu, har bir kun eshittirishining o'z mavzusi borligiga ham batafsil to'xtaldik... Dushanba – «Ekologiya va salomatlik», seshanba – «Kichikintoy – shirintoy», payshanba – «Sog'lomjon – polvonjon»... Yumoristik eshittirishimiz «Xo'rozqand», «Yakshanbada yaxshi dam...», yana «Kamalak» eshittirishi...

«O'smir»da esa Tafakkur» intellektual radioo'yini, «Oliy baxt», «O'zligimni izlayman» kabi bir qator ochiq efigra olib boradigan jonli muloqotlarda ijodkorligimiz ortmoqda.

Muharrirlarimiz tayyorlagan eshittirishlarni olib boribgina qolmay, o'zimiz ham jajjigina radioloyihalar tayyorlashimiz haqida ham aytib o'tdik... Masalan, «San'at shaharchasi», «Shohsupa», «FM globus» kabi radioo'yinlarimizda o'quvchi-tinglovchilarimiz telefon orqali ishtirok etishadi.

Saida opadan «Bola huquqlari to'g'risi»da qonun ishlab chiqarilayotgani haqida eshitgandik. Ular bu haqda «XXI ASR TA'LIMI» eshittirishida ham mulohaza yuritganlar. Biz Reza Xossaini janoblariga «Mazkur loyiha ishida YUNISEFning hissasi qay darajada?» degan savol bilan murojaat qildik:

– Vakolatxonamiz O'zbekiston hukumati va turli tashkilotlar, ya'ni «Inson huquqlari bo'yicha markaz», ba'zi nodavlat tashkilotlar bilan birgalikda bola huquqlariga oid qonunlarni xalqaro standartlarga moslashtirishni muvaffaqiyatli amalga oshirib kelmoqda. Aniqrog'ini aytadigan bo'lsam, O'zbekistonda mavjud bo'lgan bola huquqlariga tegishli qonunlarni qayta ko'rib chiqish, mukammallashtirishga yordam beryapmiz.

Biz yana eshittirishlarimizda imkoniyati cheklangan bolalarni o'rta maktablarga jalb etish va yana «Yo'l boshida adashgan» bolalar hayotiga doir mavzularni yoritganimizni ham alohida ta'kidladik...

Vakolatxona rahbari shu yo'nalishdagi savollarimizga o'z takliflarini ham bildirdi.

– Avvalo bolalar nogironligini yuzaga kelishining oldini olish va shunday holatdagi bolalar bilan muloqotda bo'lish, ular bilan ishlash masalalariga e'tibor qarating, – dedi u.

Ular yana voyaga yetmaganlar tarbiyasida muhim o'rin tutuvchi «Yuvinal yustitsiya to'g'risida»gi qonun loyihasi bilan ham tanishib chiqishimizni taklif etdilar.

Sog'liqni saqlash va ovqatlanish, ta'lim, bola huquqlari himoyasiga oid savol-javoblar davra suhbatimizning asosiy mavzui bo'ldi...

Ijodkor, jonkuyar ustoz – muharrirlarimizning faoliyatlari bilan tanishtirib, yosh muxbir sifatidagi harakatlarimizdan so'z ochdik... Davrada bergan hech bir savollarimiz e'tibordan chetda qolmaganini ko'rib, o'zimizni xuddi haqiqiy jurnalistlardek his etdik.

Vakolatxonada Reza Xossaini bilan ingliz tilidagi muloqoti – vakolatxonadagi muloqotimiz tarjimasi va tashkillashtirishda ko'mak bergan jamoatchilik bilan aloqalar maslahatchisi Nargiza opa Egamberdiyevaga ham alohida tashakkur aytdik.

Eng muhimi, biz bu uchrashuvdan yana yangi g'oyalar bilan qaytdik...

«Kelajak tongi» va «O'smir» eshittirishlarining yosh muxbirlari

YAXSHI

«O'qituvchi» nashryot-matbaa ijodiy uyida 1- va 4-sinflar uchun «Matematikadan test topshiriqlari» nomli kitobcha 5000 nusxada chop etildi.

Kitob muallifi oliy toifadagi boshlang'ich sinf o'qituvchisi F.Mardonova ushbu qo'llanmani yozishda o'zining ko'p yillik

pedagogik tajribasiga tayan-ganligi ko'rinib turibdi.

Bu kitobchada keltirilgan testlar oddiygina masalalar to'plami bo'lmay, balki maxsus vazifalar to'plamidir. Ular shunday tuzilganki, o'quvchi-larning maktab dasturini qay darajada egallashini bilib olish mumkin.

KITOBLAR

To'plamda keltirilgan barcha topshiriq va vazifalar 1-, 2-, 3-yoki 4-sinf matematika dasturi va amaldagi darsligi bo'yicha tanlangan bo'lib, ular choraklar bo'yicha taqsimlab chiqilgan. Har bir test topshirig'ining yakunida javoblari reyting (ballar) usulidan foydalangan

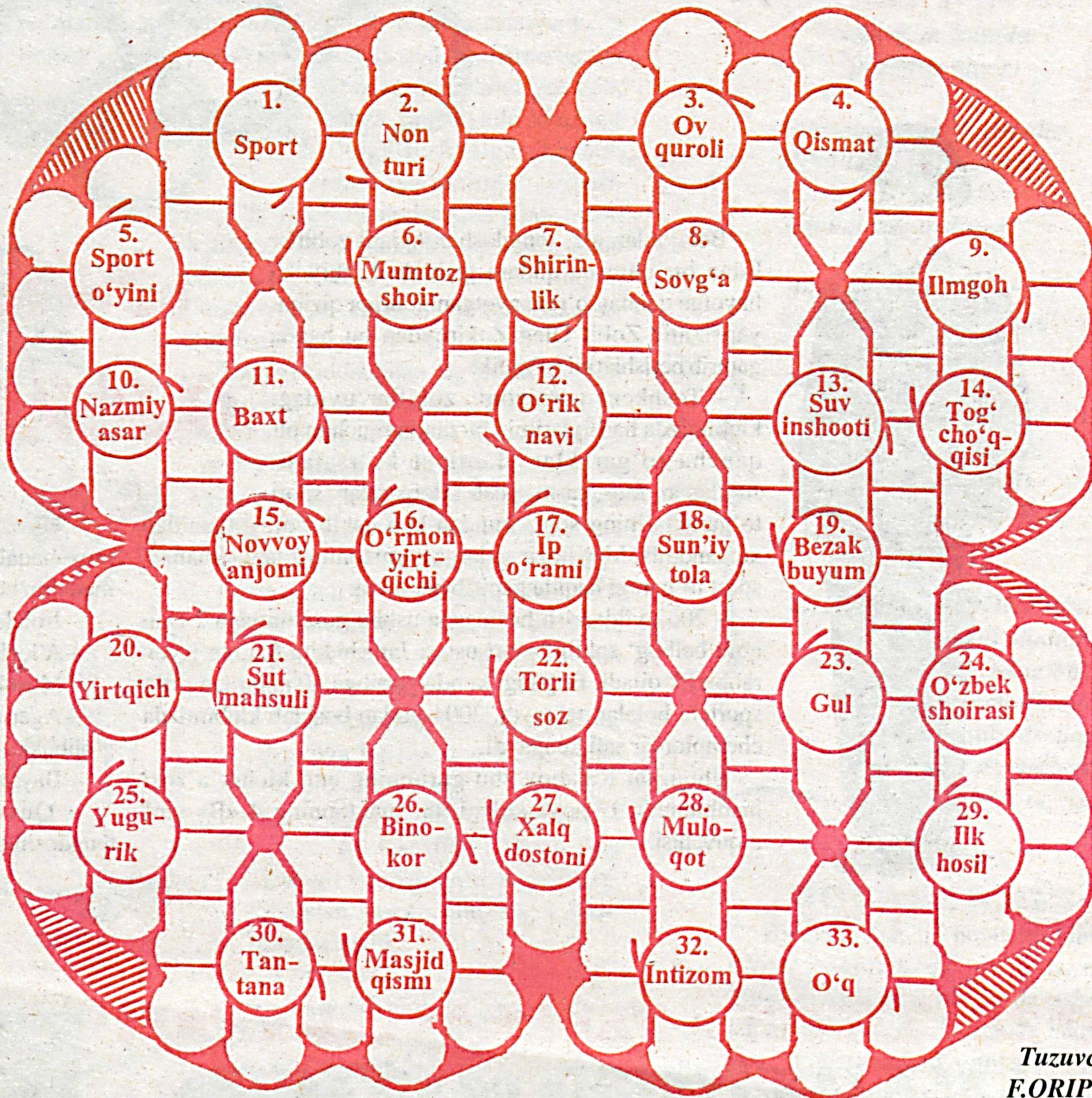
holda tekshirish va baholash jadvali keltirilgan. Mazkur qo'llanma bolalarni turli o'quv ishlarida mashq qildiruvchi omil bo'lib xizmat qiladi, shuningdek, bolalarni mustaqil ravishda fikrlash, o'zini-o'zi tekshirish va mashq qilish malakasini oshirishga ko'mak beradi.

Kitob bolalar uchun, ota-onalar uchun, o'qituvchilarning sinfdan tashqari ishlashlari uchun yaqindan yordam beradigan qo'llanma bo'ladi.

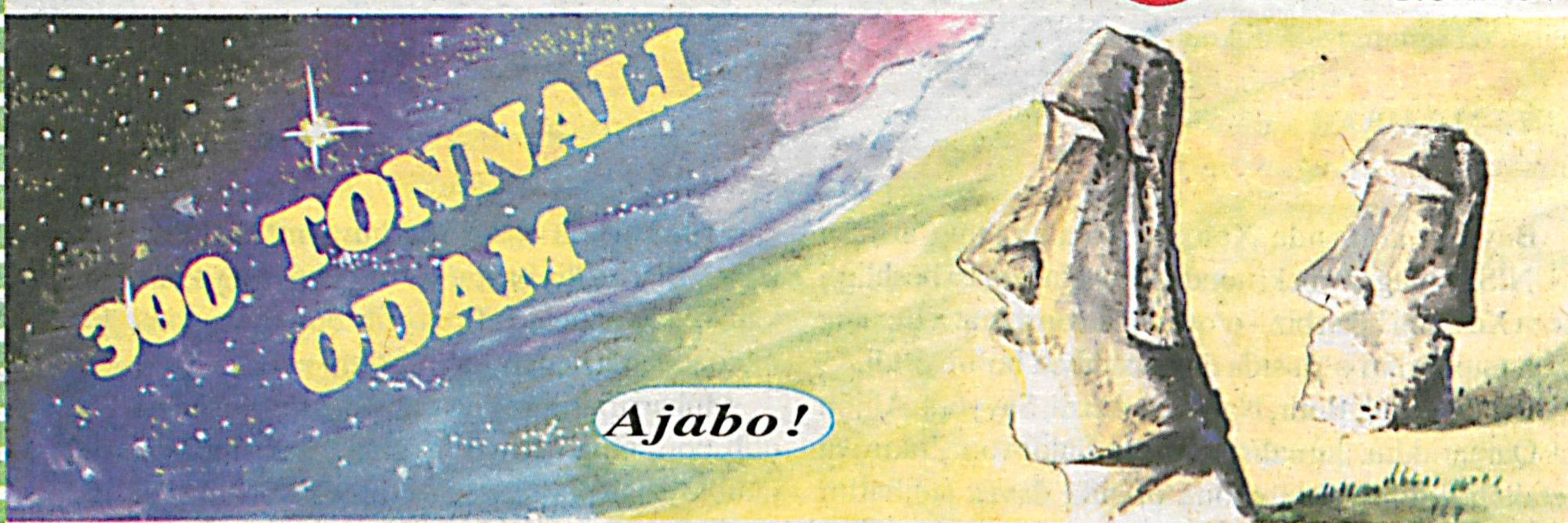
Muxlisa MIRZAYEVA,
O'zbekiston Davlat Jahon tillari universiteti Xalqaro jurnalistika fakulteti 1-bosqich talabasi

BOR!

BO'SH O'TIRMAI, BOSH QOTIR!

Tuzuvchi:
FORIPOV

Oliyanob o'smir ukam!

Bu dunyoda biz zo'rmiz, deb maqtana ko'rma.

O'tmishdan shunday g'aroyib yodgorliklar qolganki, ular haqida eshitib, hayratda qolasan. Ishonmaysanmi? Mana, eshit:

Tinch okeanining Pasxa orolidagi tosh odam haykallari eng yirik tarixchi olimlarni ham hayratga solmoqda. Ularni «istukanlar» deb atashadi. Eng katta tosh odamning bo'yi 22 metr (ya'ni, 7 qavatli binoga teng), og'irligi 300 tonna.

Voy-bo'y!

Hozirgi yuk ko'targich ham bunchalik og'ir toshni o'rnidan qo'zg'atolmaydi.

O'rtacha toshlarning bo'yi 7-8 metr, og'irligi 40 tonna.

Eng kichiklari 2-3 metr, og'irligi 10 tonna.

Bugungacha bu yerga qadam ranjida qilgan 60ga yaqin ilmiy xodimlarning hayoti fojiali tugadi.

Mahalliy aholining aytishicha, «istukanlar» 800 yil avval harakatda bo'lishgan. 1840-yillarda ham odamlar toshlarning harakatlanayotganini ko'rishgan.

Eng qizig'i shuki, tosh odamlarning telpagi ulkan termao'choqda kuydirilgan.

Qomatlari vulqonlarning yumshoq kukunidan yasalgan. Yuzi, bosh qismi allaqanday noyob arra bilan taroshlangan. Ko'zlari fosfordan ishlangan. Qorachiqlari esa bizga ma'lum bo'lmagan qandaydir buyumdan qo'yilgan.

Bularni eshitib, o'zimizning hali juda ojiz va g'o'r ekanligimizdan uyalib ketamiz.

TONG YULDUZI

O'z yurti - olin boshligi

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOV

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligida 0208-raqam bilan 2007 yil 2 fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
Turobjon JO'RAYEV, Dilbar ALIMJONOVA, Qahramon QURANBOYEV, Jabbor RAZZOQOV («O'zbekiston» NMIU bosh muharrir o'rinbosari), Dilmurod RAHMATILLAYEV, Dilshoda DADAJONOVA, Feruza JALILOVA (Bosh muharrir o'rinbosari), Sobirjon SHARIPOV, Ergashvoy SARIQOV.

Manzilimiz:
700129, Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi, 30-uy. Obuna indeksi: 198. e-mail: tong1924@mail.ru Tel: 144-27-25 144-63-08 Tel./ faks: (99871) 144-38-10

Rassomlar:
Nodira MIRZAYEVA, Feruz MATYOQUBOV.

Noshir:
«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi. Gazeta «O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi kompyuter bo'limida terib sahifalandi va chop etildi. Gazeta haftaning dushanba kuni chiqadi. Hajmi A-3, 2 bosma taboq. Adadi - 51615 Buyurtma N: J 3681

Muassislar:

O'zbekiston matbuot va axborot agentligi, O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi, «KAMOLOT» Yoshlar ijtimoiy harakati, «SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya jamg'armasi.

Dizayner va sahifalovchi:
Fazliddin SHOYODGOROV
Navbatchi:
Gulyuz ORIFJONOVA